

N°. 3. Sestdeenä, 16. (28.) Janwar

1871.

Matka par gaddu 1 rubl.

Par sinnu.

Kas Mahjas weesi us scho 1871mu gaddu wehl naw apstellejuschi, teem te sinnojam, ka wehl us preefschu apstellechanas peenemmam un teem wehlat-apstelletajem arri tohs pirmohs nummurus wehl warram doht lihds.

Mahjas weesa apghadataji

Jaunata telegrafa sinna.

Rihgä, 16tä Janwar. Patlabban pa telegrafu tahda sinna nahkuse pahre Londoni, ka Parihse effoht padewufehs. Pee tahm punktehm, ka Wahzeeschi agrat preefschä liffuschi, tee paschi wehl pagahrejuschi weenu no Franzijas ahrsennju kolonijahm un 20 farra-kuggus, un bes tam labbi leelu nandas atlihdsi-naschanu. Skaidrakas sinnas wehl truhst.

Karra-sinnas.

Tas leelakais notiffums schinnis pagahjuschas deenas bija tas, ka Wersalje pee Parihses iszehlahs tas jaunais Wahj walstu Keisera — pahre to tablat plaschati stahstam. — Wahjemme, kas taggad par weenu walsti fabedroju-fehs, scho notiffumu usnehmuse ar leelu preeku un ihpaschi Bertine ditti gawilejuse un sawu preeku israhdiijuse zaur nammu puschloschanu ar karrogeem un ar ugguno-schanu. Bet ja tas nelaines karfchs laimigi isbejgsees, tad gan tee saweenoschanahs-swehtli tiks leeliksi swinneti. Lai Deems palihds pee wissa labba.

Pascha farra-lautä tomehr wehl affins isleeschana ne-tahdu gallu newarr saredeht un lai gan schinni neddetä nelabbi leeli farra-darbi naw isdarriti, tomehr zaur to dandf bshwibas attal aishghjuschas us muhschitu. Kahda

sinna stahsta, ka lihds jaunam gaddam 1871 Wahjemme effoht sawesti 11,160 ne-eewainoti Frantschu offizeeri, 333,885 ne-eewainoti saldati, 4640 leelgabbali un 115 ehrgti jeb karrogi. Bil tad nu nebuhs to krittuschu un eewainotu, kas duss lajaretis un smiltschu-kalnia. Tadeht gan Englaundeeschu awiseshu newarr par faunu nemi, ka tahs stipri ween pahre to runna, ka zittahm waldischanahm waijagoht ar sawu padohmu starpä mestees un luhloht, noi newarr saniduschus drihsat pee meera dabbuht. Bitti gribbejuschi arri schinni pascha konferenze, to mellahs jub-ras sribdes deht Londonä noture, pahre to runnaht, bet, la dsiid, zitti attal schim padohmam effoht pretti.

Lai gan Frantschi til tabt jau preehti, ka — la jau agrat sinnojam, — winnu lanta armijas ta irr iskshdinatas, ka tahs newarr Parihsei palihgä titt, tomehr Parihneeki wehl us padehschanohs nedohmajoht. Turpretti tee gudro-joht, ka jo ilgati wehl Wahzeeschem pretti turretees un ka pahre teem wirfshu dabbuht. Wiini salka, ka Pruh-schi dohmajuschu, ka ittin ahtri winnu starpä dumpie iszel-schotees, bet schoe palikkuschu weenprahitigi lihds schim. Tad attal zerrejuschu, la zaur to, ka gan drihs 3 millioni zil-weki Parihse eeflehgit, bads tohs speedischoht winneem pa-dohtees, — bet arri ar to wiini peetrappjotees. Parihse buhschoht rahdiht, la winna warr to isturreht, jo tai wehl pahretikka effoht un t. pr. Nefenir gaddijees, la Parihneeki us dafschahm weetahm gribbejuschi apsehgeretajem kritt wirfä; bet til to schtu-chi eet, waijadschis steigtees at-pallat, jo wiffas tais weetas eenaidneeki jau bijuschu preefschä un tahs weetas eenehmuschu. Nu dohmajuschu, la winnu pulsa effoht lahds spijons, las eenaidneekem to pas-sinno. Weens dohmajis us scho, ahtris us ta generata, bet gubernators Troschih pasluddinajis, ka winna par ge-

nerateem warroht atbildeht un to jau nezeetischoht, kad winnu gohdu aisteefoht. Us padohschanohs winni wehl nedohmajoht, jo no desmit zilweleem dewini tizzoht, la winneem wehl effoht pahrtiffa libhs Februar mehnescha beigahm. Wan effoht scheem sinna nahlfuse, la Bordo pilssehtâ 15,000 wehrschî un 40,000 aitas stahwoht, lo us Parihji fuhtibt, bet schahda sinna effoht tilpat itt tã kahdam baddu mirdamam Parihse pasluddinatu, la Palestina wihges labbi isdewuschahs, wajagohht til ween tahs noplusht un ehst.

Raksta arr pahr to, kahdas breefmas Wahzeeschu smagahs bombas Parihneekem darroht. Sprahdamas tahs kapohstohht wissu, lo til trahpa un fadausohht weffelas mahjas. Weena eekrittuse kahdã nammã, kur nohttuse dirus strahdneekus. Zittai mahjai us jumta nohtittuschas wairaf bombas un leelu pohstu pasrahbajnschas. Zittã weeta bomba eekrittuse zaur jumtu angfchejã istabã, kur jauna feewa gullejuse gultã grahamtu lassidama un bomba tur faplhifuse. Tahs widdus-feenas, kas to istabu eedallijuschas 3 dakkãs, pasubduschas weenã azzumirlli, tã, la ta istaba palittuse par weenu paschu istabu; mehbeles wiffas tilluschas fadaustas un patte ta gulta aissweesta ohtrã istabas pussl. Dohmaja gan, la ta jauna dahma buhschoht nogalleta, bet to atradda gluschî weffelu, lai gan 10 mahzinas smags bombas gabbals bij eestrehjis winnai galwas spilwenã. Tã wehl dauts zittas nelaimes papilnam ween noteefoht.

Sinnas, kas schinnî neddekã pa telegrafu no karra-laula nahlfuschas, irr schahdas: No Bersaljes, 7tã (19.) Janw. Schodeen is Parihses leels pulks (100,000 wihri) tritta wirfã 5. armijas kohrim un kahwahs no p. 11 libhs pat wakkaram. Bil warr pahreddseht, muhsu stahde naw leela. — Firma armija 16. Janwar. Frantschu Seemeta armiju no Buhwoa aisdinna atpakkat us Sang Kangtengu, kur eenaidneeki saudeja 1 leelgabbalu un 500 ne-eewainotus wangneekus. 19. Janwar generalis Goeben Franzijas Seemeta armijai uskrittis pee Sang Kangtengas un pehz 7 stundu kauschanahs to no wiffahm weetahm isdsinnis. Nonehmis teem 2 leelgabbalus un 400 weffelus wangneekus. — Tuhr pilssehtu panehma bes pretti-turreschanahs. — Grahfam Bernsdorff, kas Londones konferenzl, irr peeteikts, tuhlin no turrenes atstahtees, ja zitti sawu padohmu dohtu us karra. 9. (20.) Janwar. Parihneeki taggad Ilussu un luhguschî meeru us 48 stundahm, lai warretu sawus lihkus paglabahht. — Bersalje, 9. (21.) Janwar. Keisers raksta keiserenei: Pee Sang Kangtengas muhfeji fanehmuschî 9000 wangneekus un 2000 eewainotus atradduschî pilssehtã. Seemeta armija ar wangneekem un trittuschem pa wiffam saudejuse 15,000. Eenaidneeki aisswiltusches tahkat un t. pr. No Berlines, 11. (23.) Janwar. Gambetta wakkarak Lille pilssehtã runnu turreja un leelijahs, la arween wehl buhschoht karroht. Buhrbata armijai us Behsangfong pussi un Fahdherba armijai us Duã pussi Wahzeeschî pakkat dsennahs. Longwi teel apschaudita. — No Londones, 13. (25.) Janwar. Teims awisei no Bersaljes pa telegrafu atnahlfuse schahda sinna: Schil sawr no Parihses atnahjis Bersaljes lehgeri ar padohschanahs padohmu un pagehr, lai Parihses karra-wihreem wehloht isheet ar karra-wihru gohdu. Sawr jau trihs reis farunnajees ar Bismarku. — Generalis Trofchih paltzjis stims. Dausina, la Frantschu pagehreschanas Wahju karra-wirswaldischana newarroht peenemt; peenemmamas norunnas istaifht aissnemmlaitu. — Patlabban atnahlfuse sinna, la Longwi padewusehs. No Berlines, 13. (25.) Janwar. Trofchih atstahjahs no sawa ammata, — weeneefs wehl naw eezelts. Aisswahreschanas waldischana pasluddina, la wehl us preeschu Wahzeeschem pretti turreschotees. — Kangbrah teel bombardeereta.

Tad nu gan tã rahdahs, la Frantschi attal eesahfuschî us meeru dirhmaht, bet attal tã, la lai winneem leela stahde nenotief. Newarr jau tizzeht, la Wahzeeschî tã peenems, jo tee jau ne til negribbehs kahdu stahdi us sewi nemt. Frantschi arr raksta pahr uswarreschanahm, kur winneem isdewees Wahzeeschus fakaut, bet tas masums ween prett Wahzeeschu uswarreschanahm. Aplehgereteefohlahs wiffi us ween reis no Parihses kritt aplehgeretejeem wirfã, bet newarr saprast, kapehz jel reis to neprohwe.

Gefschemmes sinnas.

No Rihgas. Schejenes wezzakais polizei-meisters darrijis sinnamu wiffeem mahju-faimneekem un us biffeti islaissteem tã dsihwodameem saldteem, la teem, kas tã pilssehtã woi pilssehtas aprinkî kur dsihwoht usmettuschees jeb kahdu deenestu peenehmuschî, tuhlin buhs meldetees pee tahs weetas kwartal-offizeera un la bes tahdas peemeldefchanas neweenam biffetneekam nebuhs pajumtu doht, ja negribb bahrgã fohdã kritt. Jo tahda sinnaschana wajadhsiga tapehz, la no augstas waldischanas warr atnahht sinna, kas biffetneekus ihfã terminã us deenesta atpakkat sawz un la tad tahdus, kas naw peemeldeti, newarr nosazzitã laikã atrast. Patte augsta waldischana to tã effoht peefohdinajuse un ir polizejas usraugeem, kas to neispilda, sawa weeta japasaude.

No Rihgas. Rihgas deenas-awisei lassam tã: Behz wezza nelabba eeradduma Triju-kungu deenas wakkarakã tã pilssehtã mehds puikas, prostu kauschu behrni, ar raibeem luppateem tehrpuschees un ar seltita papihra frohneem galwã, pa 8 libhs 10 kohpã, kurru weenam gihmis melns nosmehrehts un kas teel nofauts par Afrikas kehniu, — pa wiffahm pilssehtas eelahm staiga kaut kahdus neprohtamus wahrdus singedami. Us tahdu wihsi tee deedele un turklaht peedserrahs, tadeht pee wiffeem schenkeem apstahdamees. Tas, kas scho sinna farakstijis, pats dsirdeja, la kahds leelaks puika us ohtru kahdus 8 gaddus wezzu bahlu un nonihfuschu puiku fazzija: „Saschla, nedser wairaf, jo tã tu newarrest wairs mahjã titt.“ Tee schenku faimneeki laikam gan irr aismirfuschî, la pee leelas strahpes irr aisseegts nepee-auguschem stiprus dschreenus pahrdohht. Wezzakais polizei-meisters arr jau pahr to irr gahdajis, la tahda wajaschanahs Triju-kungu deenas wakkarakã us preeschu wairs netiks pakauta un tiks tapat sawaldita tã deedeleschana.

No Pehterburgas. Ehsitreiku waldischana taggad, tã jau effam dsirdejuschî, labprãht tuhwojahs Pruhfijai un gribb to wiffos padohmõs us sawu pussi dabbuht. Ehsitreikija, arri tã Turku kaiminiu walsts buhdama, irr fahihjusehs, la zaur to mellahs juhbras stribdi neiszehtahs karfchs starp Kreewu-semmi un Turziju, kur tad Ehsitreikijai arr papehschî degtu un naggi neefetu starpã mestees, kas tad labbaki warretu buht, kad schee ar Pruhscheem palittu draugi. Grahfs Beusts jau effoht leelijees, la Kreewu-semme warroht pateizibu fazzieht Ehsitreikijai par to, la ta neeffoht eemaisijusehs Krimmas karrã. Bet Kreewu-

semme winneem atbildejuse, fa Gbstreikija ar fawu tad eedohmatu labdarischanu Kreewu=semmei wairaf skahdejuse, nekà tad ta buhtu us platscha nahfufe, jo zaur to tas farra=lauls til Kreewu=semme ween bijis un newarrejis waffigakt grobstees, tadeht, fa Gbstreikija preefschà. Arri pee meera derreschanas Gbstreikija Kreewu=semmei grubtibas pawatrojuse. Us tahdu wihsfi Gbstreikija newarrejuse wis Kreewi=jas draubstibu eemantohht un tàpat arr nekahdu pal=bees dabuht no tahm zittahm walstehm, kas ar Kreewiju farroja. Gan effoht noschehlojams, fa zaur to Gbstreikijas walbineeki ne=effoht few neko eeman=tojuschì, nebs arr prahdigakt paliftuschì. — Tà wehl daschòs zittòs kaiminòs pahr Kreewiju dauds to spreesch netaisni un pahrmett tahdas leetas, us to Kreewija nekad naw dohmajuse. Laikam to darra no skaudibas ween, newehledami Kreewu=semmei, kas ta leelaka walsts Giropà, — peenemtees spehka. Bet to tee gan warrehs eespeht! Kreewu=semme fawu teesu un taisnibu aisstahwehs un — to winna newarr zittadi darriht.

Ahrsemmes sinnas.

No Pruhfijas. Kad tas Pruhfchu=Frantschu karschs eefahlahs, tad Pruhfchu waldischana nosazzija, fa wianna Frantschu andeles fuggus, ja tee farra=man=tas neweddishoht, nemaš ne=aisstischohht. Bet kad nu Franzija ne til ween Wahz fuggus nowehmuse, tad teem arri nekahdas farra=mantas nebija, bet wehl tohs fugga=kaudis par farra=wangneekem fanehma un wehl paschus fuggus us juhraz fadedsinaja, tad Pruhfchu waldischana fawu pirmeju nosazzischanu taggad nehmuše atpaffak. Tad nu Pruhfchu fuggi wangohs Frantschu andeles=fuggus arri. Bet lai nu skahde netristu tee, kas us Pruhfijas pirmo fluddinashanu pataudamees, fawas prezzes liffuschì ar Frantschu fuggem west, tad Pruhfija no 12. Janwar rehki=noht pehz 4 neddetahm eefahls Frantschu andeles=fuggus libbeleht.

No Wahzsemmes. Baireeschì taggad pilnigi peebeedrojuschees pee Wahz walstu beedribas un wiffa Wahzsemme kohpà taggad nosauzahs par Wahzu keisera walsti. Tapehz tad nu arr Bersalljè, pee Parishes, Pruhfchu kehniina lehgeri effoht notiffufe ta zeremonija, ar to Pruhfchu kehniinisch pilnigi eezelts par wiffas Wahzsemmes keiseru — lai gan par Pruhfiju ween wiansch paleel par kehniinu, tàpat kà tee zitti kehniini un firsti Wahzsemme latris fawu gohda=warhdu un warru natur' kà teem libhs schim bija. 6tà (18.) Janwar bijuse ta ihsta gohda=deena us to. Wiffi Wahzsemmes walbineeki bijuschì fapulzejuschees pee kehniina lehgeri. No pascha rihta agri trescha Pruhfchu armija uni diwi Baireeschu kohri ar wiffem farrogeem fapulzejuschees pee pils. Pils widdù bij zelts altaris, kam apfahrt fapulzejahs farra=pulku mahzitaji; jahles gallà bij taisita augstaka weeta kohra wihsè, to puschkoja ar farra=farrogeem un farra=

pulku weetneeki kà arri farra=musikanti nostahjabs fawàs weetas. Tad atkal us wiffahm puffedem, us treppehm un us platscheem bij farra=wihru rindas pehz fahrtahm nostahditas. Kad kehniinisch pats eenahza eefschà, tad dseedataju kohris dseedaja: „Gawilejeet tam Kungam, wiffa pasaule ic.“ Kehniinisch, frohna=prinzis, un zitti kehniina namma printschì, kà arr wiffi klahbtuhdami Wahzsemmes firsti, — kas wiffi bij grefnoti ar mella ehrgta ordeni, — apfehdahs altarin pretti fawàs weetas. Kad bij dseedata ta dseefma: „Lai flawehts Deews wiffsaugstafais,“ tad turreja liturgiju un spreddiki fazzija diwišjones mahzitajs Rogge. Ar to dseefmu: „Lai Deewu wiffi libhs ic.“ un ar swehtischanas wahrdeem Deewa wahrbi bij pabeigti. Kehniinisch tad gahja us to ar farrogeem puschkotu kohri un winnam preefschà puschriaki nostah=jahs tee zitti firsti. Tè kehniinisch turreja runnu us teem klahbtuhdameem un pehz ta gahhs Bismarks nolassija schahs swehtku deenas sinnu un pasluddi=naja, fa kehniinisch peenehmis Wahzsemmes keisera gohda warhdu. Us to tad wiffi klahbtuhdami preezigi kleebsa: „Lai dshwo augsta Majestete keisers Wilhelms!“ — Grahhs Bismarks tiffa eezelts par general=leitnantu. Lai paschà deenà jaunais keisers islaida sinnu us wiffem Wahzsemmes eedshwotajeem, zaur furru tas pasluddina, fa us Wahzsemmes firstu un brihw=pilssehtu wehlechanohs wiansch to Wahz=semmes keisera warhdu effoht peenehmis un atjauno=jis to Wahz=walstibu, kas wairaf nekà 60 gaddus bijuse atmešta. Tadeht nu wiansch un wianna pehz=nahamee klahht pee Pruhfchu kehniina frohna arri walfofchoht to Wahz keisera warhdu wiffàs tahdàs darrichanàs, kas aisnemm wiffu Wahzsemmi un zerrejohht, fa Deews palihdseschohht to usturreht un winnu nahlamas deenas ar fawu swehtibu aplaimoschoht un t. pr.

Wehl no Wahzsemmes. Woi Parihse tiks uswar=reta woi ne? tahdu jautaschanu dsird wiffur daudst=noht, bet neweens ihsteni newarr us to atbildeht. Taggad atkal Wahzeeschu sinnàs lassam, fa wianni stipri zerroht, fa drihs buhschoht to mehrki panahht un tadeht jau no farra=teefahm effoht us Wahzsemmi sinnas nahlfuschas, lai gahdajohht weetas teem wang=neekem, kas pee Parishes eenemshanas buhschoht winneem rohtàs frist. Schahs sinnas daudšina Me=flenburgas awises un falla, fa 2200 tahdi wang=neeki tilfchoht eefohrteleti Meffenburgas leelakàs pils=sehtàs. Winni zerrejohht, fa tas drihs notiffchoht un fa ar to wiff affinains karschs arri pabeigfchootes. Newarram fapraft, fa, ja ar to reisu pats karschs beigtohs, kandeht tad tohs wangneekus wehl til tahht subtihs prohjam. Naw gan labbi lahfscha abdu jau pahrdohht, kamehr lahjis pats wehl naw rohkà.

No Londones, 6tà (18.) Janwar raksta tà: Wal=kar puschdeenà fanahza kohpà ta konferenze, kam ja=ischkir tas strihdiz mellahs juhraz deht. Tahs wal=stes, kas us to beedrojuschahs, irr Kreewu=semme, Pruh=

fija, Öhstreichija, Italiija un Englande, furre webst-neeki fawu waldischanu weeta un wahrda të strahdabs un Englandes ministers buhschoht par preekschsehbetaju. No Franzijas wehl nekahds weetneeks nebij fubthits un ihsta fanahschana tilka nolifta us nahlofchu ohtrdeenu, — ta, ka Franzijai wehl irr laifs, no fawas puffes arr kahdu fubthit, ja gribb ween.

— Englandes awijes wehl arween brebz, ka waijagohht un waijagohht tohs fanifnotohs prettineelus eet us meera stubbinahht ar labbu padohmu. Englandeit tas itt ihpafchi peenahkotees tapebz, ka tai effohht tuwaka draudfiba ar weenu un ar ohtru. — Brohweht taf warroht; ja neishohthohs, tad taf wianneem pascheem par to nebuhtohht nekahds kaunums un nekahds kauns; un ja-isdohthohs, tad tas buhtohht par trihsfahretigu fwehtibu un t. pr. In Wahzsemmes walbineeki peenemmamas meera-punktes preekscha liktu un Franzija waldischana ar to negribbetu meera buht, tad waijadsetu meera padohma-dewejeem us to stahweht, lai paschu tautu fawz lohpa un lai tai atpraffa. Bet ja nu Franzija ar dohtu padohmu buhtu meera un Wahzsemme atkal ne, — tad taf warretu redseht un sinnahht, fur ihsti ta waina un kam ta atbilde par to, ka to farru newarr nobeigt. Bet ja nu ne weeni, ne ohtri nepeelaisohs, tad sinnams, ka wiffas publes buhtu weltas un scheem neweens newarretu pahrmest, ka rohkas flehpi turredami us winnu trakfochanahm nosfattijusehes ween.

— Sinnams, ka karschs jau fenn buhtu beidsees, kad Wahzsemmei buhtu slotte ta ka Franzijai, jeb kad Franzijai nebuhtu nekahda slotte us juhras. — Taggad Wahzsemme bes farra-slottes buhdama, newarr Franzijai aisleegt farra-waijadfibas peewest no zittahm semmehm un tadeht ta eespehj no fawas puffes to farru wilzinahht. Taggad pat Englandeefchi raksta, ka no Amerikas fabeedrotahm walstehm, no Nujorkas, kahds fuggis us Franziju weddis 100,000 flintes un daudj zittas farra-waijadfibas. In ta arween us preekschu paleef, tad Deews ween sim, zil ilgi tas karschs wehl warr plohsitees. Tadeht buhtu lohtri wehlejams, ka kahdai zittai walstet isdohthohs ar labbu padohmu pee ta palihdseht, ka tas karschs jo drihs beigtohs.

No Franzijas. Telegrafs nesem neffa tahdu sinu, ka Frantschu ministers Schil Fawr no Prufschu kehina dabujjis to brihwibu, no Parihses atstahtees un reisohht us Londoni Franzijas wahrda fawu padohmu doht pee tabs konferenzen; — bet schi sinna nebij wis riktiga. Schil Fawr effohht gan 13ta Janwar sinnojis, ka winsch gribboht us Londones konferenzi reisohht; bet 16ta Janwar grabhs Bismark tam atbildejis, ka tahdu zekka-grahmatu winnam newarroht wis fubthit un winsch arr newarroht tahdas darrischanas eemaisitees, tapebz, ka taggadejai Franzijas waldischanai ne-effohht ta tautu teesa, fawas semmes wahrda lo runnahht un nospreest, tadeht, ka ta waldischana nebuht naw no tautas eezelta, nedj arri no

zittahm waldischanahm peenenta un apstiprinata. — Ihpafchi tapebz Bismarks newarroht winnu wairs laift, ka winsch 12ta Janwar schim rakstidams, effohht fazzijis, ka schi aizinaschana us konferenzi effohht tilpat, itt ka zittas waldischanas taggadeju Franzijas waldischanu jau atsimufchas. — Bismarks tad Fawram leef apdohmahht, woi tas buhtu pareisi, ka winsch eetu us Londoni taggad, kad pa Parihst tahdas leetas noteef, kas preeksch Franzijas un Wahzsemmes wairaf derrigas un wehra leekamas, nekä ta mellahs juhras darrischana u. t. pr.

No Italiyas. Kai gan kehniusch wehl nedfihwo Rohma, tomehr wiffa waldischanas buhschana bes kaweschanahs jau teef eetafita pebz kehina liktumeem un no pahwesta neweens nepraffa brihwibu woi pataufschannu. In wehra leekams notiffums tas, ka 12ta Janwar (31. Dezbr.) Rohma atwehrufchi pirmo Protestantu basnizu, kam us durrihm rakstihhts: „Swabbada basniza swabbada walste.“ Kamehr Rohma pahwesteem par dschwokli, tamehr gan ta naw redsejuse zittadas basnizas, ka til kattotu basnizas ween; jo ka tad tas zittadi warreja buht tahda pilssehta, fur patte kattolu tizzibas galwa dschwwoja, kas zittas tizzibas wiffas turreja par aplamahm un gekkigahm? Bet nu ar reisi tas pahrgrohsijees zittadi un pee winna pascha ittin tuhwu weetu dabujuse tizziba, lo ar jcho beidsamo leelo konzihli draudeja isdeldeht. Te nu skaidri warr redseht, ka Deewa dohmas naw zilweku dohmas un ka winna zekki naw wis zilweku zekki. — Schi sinna nu gan nestahsta, ka kahda Protestantu basniza buhtu pawisfam jauna buhweta — jo to jau arr til ahtri neeepsehtu; laikam buhs woi nu kahda pahrafa kattolu basniza us to nodohhta, jeb kahds nams preeksch to isruhmehts. — Ta pareisi! Deewam ween peederr teefahht tizzibas un ne mums zilwekeem.

No Spanijas. Spaneescheem leelais brihnumb pahf fawu jauno kehniinu, ka tam pawiffam zittadi eeradnmi, nekä winnu wezzeem walbineekeem. Tee bijufchi leelee schkehrdeji, bet schis atkal leels taupitajs un tahdu Spahneefchi gan drihs nemas newarr turreht par kehniinu. Zitteem walbineekeem waijadsejis 24 ehdeenus us galda likt, bet schis jaunais til pagehroht 4 ween. Winsch wiffas leekas waltis aizfubthijis no pils prohjam un til 50 wihrus paturrejis un puffi no pils istabahm aizflehdjis zeet tapebz, ka winnam til daudj newaijagohht. Isbraufdams til 2 adjutantusfaemmoht lihds, weenu sullaini un weenu preekschjahjeju un brauzohht tikkai ar diweem sirgeem un wallejods rattos. Kehniusch no rihteem agri zekfotees un pirmä rihta pulksten 7 prafstjis brohfasti. Pils usraugs us to fazzijis: winni dohmajufchi, ka kehniusch pebz fawas kahrtas eeraduma buhschoht starp pulksten 11—12 brohfasti turreht. Kad nu brohfasts naw pee rohkas bijis, tad kehniusch ar weenu adjutantu gabjis us trakteeri brohfasti noturreht. Pils durris walfarods pulksten 10

flehdsobt un fehninſch tuhlin eijoht pee meera. Pee leelmannu fanahſſchannahm wiſch netanjohht wis few rohlu butſchoht — to mohdi pawiffam nozehlis. — Wiſch arr kahjahm eijoht ſawas maſas waijadſibas ap gahdaht. Dirdejis, ka ſkohlmeistereem lohnes wehl ne-effoht izmaſſatas, fehninſch finanz-ministerim teizis, ka wiſch preeſch ferwis netahdu naudu nenemſchoht, kamehr tee ſawu dalku dabbutjuſchi agral, ta kam peenahſas. Wiſſu buhſchanu, kas ar leelu fehkehrſchanu ſaweenota, wiſch pahrtaiſoht ta, ka neubtu leekas tehreſchanas. Tahs daschadas partejas, las Spanija, katra darbojotees wihrus no ſawas partejas fehnina deeneſta eſſkappeht, bet fehninſch darroht ſchinni leeta wiſſu pehz ſawa prahta. Bittadi Maſdride effoht ittin meeriga un tadeht iv fehninaene taiſotees ſchinni paſchâ mehneſi pahrnahht.

Jaunafahs ſinnas.

No Berlines, 14. (26.) Janwar. Rihta-awifes daudſina, ka padohſchannahs norunnas wehl teeloht turretas. Buhrbaliſs effoht no wiſſam puſſehm apſtahts un tas wairs newarroht ar Garibaldi kohpâ titt. — Pehz fehnina pawehleſchanaſ Bismarkam peelifts „walſts kanzlera“ wahrs.

No Londones, 14. (26.) Janwar. Grahs Bismarks Franſcheem us Pariſſes padohſchanoſs lilla preeſchâ ſchahdas punktes: 1) Wahzu karra-pulki apſehd wiſſas ſtanſtes; 2) Franſchu lihniſas pulki un mobil-gwardi par karra-wang-neekem eet us Wahjemmi; 3) tautas-gwardi paturr ſawus eerohſchus un paleet Pariſſe par ſahrtibas usraungeem; 4) Wahjemme paturr Elſaſ un Lotringu par ſawu un apſehſch Schampanguu lihſ tam laitam, kamehr karraſſahde pawiffam atlihdſinata; 5) Franziſa patte noſpreeſch ſawu waldischanaſ wiſſi. — Schahs punktes Franſchi turroht par kohht ſmaggahm. — Bittas ſinnas ſalka, ka ſawre wehl weenu kungu gribboht lihſ nemt pee meera-derreſchanaſ, — un zittas atkal ſtahta, ka ſawre atpakkal gahjis un apſchandinahſchana atkal no jauna eefahſchus.

Par ſkohl eefwehtſchannu.

Birms ka par jaunu ſkohl eefwehtſchannu ſinnu dohdu, gribbu papreeſch peeminneht, ka Jaun-Peebalga lihſ ſchim naw wis bes ſkohlalm bijuſi un naw wis ſawus behrnus bes ſkohlal mahzibahm audſinajuſi. Winnai jau no ilgeem gaddeem irr bijuſchahs 3 ſkohlal, kas gan nebij ihpaſchi ſkohlal nammi, bet ſaimneeku mahjas, fur jau preeſch 7 gaddeem — ar zeeniga mahzitaja paſtubbinahſchannu — us to tilla gahdahts, ka wiſſi behrni dabbu ſkohlal mahzibu. Bet kad nu ſtarp ſaimneeku mahjahm ihſtas peederrigas ruhmes bij truhfums, tad arri ilgal behrni newarreja ſkohlâ palift, ka weenu ſeemu; jo par weenu ſeemu to katriſ prahtigs zilweks ſinn, ka gan maſ ar ſkohlal mahzibahm warr titt us preeſchu; bes tam arr ſkohlmeistereem tahda knappa lohne bij, ka winni ar teem 20 r., ko dabbuta, newarreja iſtitt; to walſts weetneeki arr par leelu truhfumu atſihdami, winneem ſchinni gaddâ tſchetrahtigtu lohni peelifta, lai ſkohlmeiſteri jo preezigati ſawu darbu warretu ſtrahdaht.

Kad 1865 jauni liſtumi isnahja, ka us 500 dweh-

ſelehm weenai ſkohlai waijag buht, — tad Jaun-Peebalgas walſtei nu waijadſeja 4 ſkohl. Lai nu buhtu labbala ruhme, un lai warretu us ilgal gaddeem behrnus ſkohlâ ſteleht, tad us to ſahka dohmaht, par jaunu ſkohl buhwefchannu; no walſts preeſchneekem — tilla ismekletas tahs derrigas ſkohl weetas ar 3 pubra-weetahm ſemmes, ko arri Grafa leelſkungs ſchinkoja. Jau aispehrnâ ſemâ preeſch diwi ſkohlalm tohs waijadſigus buhwes balſus no Smiltenes meſcha — ko walſts patti pirka — ſawedda, un tai paſchâ pawaffarâ buhwanneem isdewa. Bet ar to darbu ta gauſchi gahja, ka diwi waffaras pagahja, kamehr gattawas nahja. Walſtei deesgan grubtuma zaur to bij, jo tahm ohtrahm diwi ſkohlalm ſchinni pagahjuſchâ maſſarâ jau pamatti un pagrabi tilla uzmuhreri, — us to zerribu, ka us nahloſchu pawaffaru warrehs agri to buhwes darbu eefahht un lihſ ſkohlal laitam gruntigi pabeigt. — Tahs uſtaiftas ſkohlal irr no balkeem ſmuſti us buhwetas, katra ſahdas 12 affis garra un 5 affis pl. ar wiſſu kas waijadſigs pee ſkohlal, ka galbi, benki, tahpeles, grahmataſ, apgahdahts no walſts.

Kad nu ſkohlal laits bij klahht, — ta ka pee wiſſeem darbeem, ta wiſſu-wairat pee ſkohlal darba Deewa ſwehtibas waijaga, tad tapehz ſkohlal eefwehtija. — Us ſcho ſwehtu deeninu, tai 29. Oktober 1870, no rihta ſanahja Kuhgu ſkohlâ mahzitajs, behrni, wezaki, wiſſi ſkohlmeiſteri, kahdi no pehrmindereem un walſts preeſchneeki. — Eefwehtſchanaſ darbs tilla eefmannihts ar to jauku us 4 balſim dſeedatu dſeefmu: „ſchi irr ta kunga deen“ — un Deewam pateifts, kas to darbu palihdſejis lihſ gallam weſt. Draudſes mahzitajs dibbinaja ſawu runnu us 1. Kor. gr. 1, 27. p. iſſkaidrodams un ar ſpehzigeem wahrdeem pee ſirds lihdams, ka tahs ihſtenas gudribas eefahhtums irr deewabihjaſchana; to lai muhſu behrni ſchê mahzahs. Paſaule to gudribu ween zeeni, ar ko tif naudu warr pelniht, un ar ko warr leppotees, bet kas preeſch tam nederr, to winna turr par gekkibu un t. pr. Skohlal darbs effoht ſwehts darbs pee behrni dwehſelehm, jo muhſu behrni effoht tee wahjee, ko Deews isredſejis, gribbedams tohs ſpehzigus kaunâ liſt. Winneem maſ atſihſchanaſ, ſapraſchanaſ un tizzibas, bet kad winni ar Deewa palihgu ſchê mahziſees neween ſapraſchannu un atſihſchannu, bet arriſan pallauiſchannu, gohdu un deewabihjaſchannu, tad Deews zaur to isdeldehs no muhſu draudſes tohs negantus grehtus, kas wehl itt ſpehzigi; jo kahdi muhſu behrni usaugſ, tahda muhſu draudſe us preeſchu buhs. Tad Deewu luhſa un ſkohl eefwehtija; beidsobt dſeedaja to kohri: „Es teiſchu to kungu allahſchin.“

Mahzitajs nu aisbrauza us ohtru ſkohl, — tapat walſts wezakaiſ, — ſkohlmeiſteri un dſeedataji, zitti kahjahm, zitti braukſchus, kas ſahdas 6 werſts weena no ohtras ſtahw. — Pehz puſſdeenas pulſti. 3 atkal Murdehn ſkohlâ jau gaidija leel pulſt kau-

schu. Skohla tahdâ paschâ wihsê buhweta, fur jaunais skohlmeisters pats no sewim jau ebrgeles bija eelizzis, un nu libds ar ebrgelu spehleschanu dseebaja: „Tew, tew mans Deews, es flaweht fahfschu.“ Pehz nobseebateem perschas wahrdeem, mahzitajs jautu runnu turreja un laudim pee firds liffa tohs Matt. gr. 10, 16 p. wahrbus. Kristus mahzefti irr lâ awis, kam naw sohbi un naggi, ar fo plehstees, bet pasemmigi un lehnprahrtigi; lai schis pasemmibas un lehnprahrtibas gars arridsan schinni skohlâ waldoht. Pasaulê effoht dauds plehfigi wilki; muhsu meefas prahts arr effoht tahds plehfigs wilks, tapehz lai skohlmeisters, kam nu scho behrnu dwehseles ustizzetas, nomohdâ paleef par fewi paschu un par behrneem, lai tam wilkam neisdohdabs, neweenu dwehfeli famaitabt; tam wilkam effoht wiltiga gudriba, tad mums waijagohht beswiltigas gudribas, ar fo no winna glahbtees. Tahdu gudribu labprahht schê fa weem behrneem gribbam eemahziht, lai winni paleef palkausigi, pateesibu ween runna, schkisthi un kaunigi dschwô, Deewa wahrbus paturr' labbâ un gohdigâ firdi, pastahw Deewa luhgschanâ. Tad tas Kungs pats tohs jehrius, kas winnam schat pasaulê irr, glabbabs un fargabs. Pehz schis runnas skohlas eeswehtischana tilka pabeigta, ar to us 4 balsim dseedatu lohri: „Teizi to Kungu, manna dwehsele.“ — Walfars jau bij klahht; laudis ischschibrabs. — Tâ nu schabs diwas skohlas tai paschâ deenâ eeswehtitas, itt lâ mahfas lohpa sawu zektu fahlfuschas. Weenâ skohlâ taggad pee 35 behrneem, un ohtrâ pee 30 — skohlmeisters sawu darbu strahda.

Lai Deews Jaun-Beebaldseneem palihds tahs diwi skohlas, kas wehl buhwejamas, un kam pamatti arri jau usmuhreti, nahkschâ gaddâ ustaisiht! S. R.

Kâ bruhhti isprohweht, woi buhs derriga seewa.

Baggatam fainneekam bij brahtha dehls, fo winsch tâ lâ sawu paschu audsinaja un deenâs par sawu mantineeku gribbeja eezelt. Pascham winnam ar prezzeschanohs nebij labbi isdeweess, tadeht bij palizzis neprezzejees, un weens pats dschwodams, ar kalpeem un kalponehm sawu mahju lohpis un andeli dsinnis, ar fo leelas mantas sakrahjis. Sawu brahtha dehlu ar bij lizzis freeti ismahziht un tas nu winnam andeles darrischanas bij lâ winna pascha labba rohka, tâ, ka pascham wairs nebij dauds us Rihgu jabrauka. Bet jaunelis ahrpilssehtâ peemahjodams, bij eewehrojis turriga mahjneeka meitu un to iswehlejees few par bruhhti. Bij arr steidsees to usrunnaht un riktigi! ne bruhtei, nedj bruhthes wezzakeem bij fo pretti runnaht tahdam baggatam mantineekam. Tiffai bruhrganam bij augsts un stahws kalns wehl japahrkabhj, — probti, no sawa tehwa brahtha jeb onkuta ta wehleschana ja-islubds. Sirdi drohschu fanehmis, tas stahjabs winnam preefschâ un sawas firdswehleschanas isteiz un sawu iswehlete bruhhti ustetiz un isflawe par to wiffuskaisstako un wiffulab-

bako pasaulê. Tehwa brahlis wiffu to garru runnu itt meerigi noklausijees, neatfalka ne ja, nedj ne. Winsch panemm weenu no ta jaunelka zimdeem, to labbi apluhko un tad fakta: „Lai schoreis tâ paleef. Bet to tew us sawu gohda-wahrdu waijag man apfobliht, ka tu nahkschâ reise, tad pee tahs eemihletas bruhthes eesi, to zindu pee winnas tâ aismirfisi, ka winna to warr atrast. Kad winna zittâ reisa tew to atfal atdohd atpakkat, tad nahz ar to tuhlin pee mannis.“ Gan nu Jurris gribbeja sinnaht, ka pehz lai tâ darra, bet tehwa brahlis wairat nefa neisfaldroja, un til pagehreja, lai tâ darroht. Riktigi, pehz neddefas laika, zimds bij atfal atpakkat. Tehwa brahlis to atfal labbi apluhkojis, fazzija: „Woi tawa bruhthe patte tew to atdewa rohka?“ Jurris: „Kâ tad, un winna turklat manni wehl isbahra, fazzidama, ka lai es us preefschu sawus zimds labbati aplohpjoht, jo jaunam zilwekam nebuht nepeeklahjotees saplihfsuschus zindus wallahht.“ Tehwa brahlis: „Labbi gan. Tad nu, Jurri mihtais, tew to warru fazzihht, ka es tew newehlu wis scho meitu prezzehht.“ — Jurris us reis fatruhzees un nobahlis, eesauzabs: „Kapehz tad tâ? mihtais onful! Isfaldrojeet man to, kas tad tē par kaunumu?“ Tehwa brahlis: „To tew itt ihfi isfaldroschn. Tu sinni, ka es pa til dauds gaddeem fuhri gruhhti puhledamees esmu sawu mantu sakrahjis un tadeht newarri man par kaunu nemt, ka es sawu mantu negribbu us preefschu ustizzehht flittahm rohlahmi. Tahda meita, kas saplihfsuschu zindu sawam bruhrganam atpakkat atdohd nesalahpitu, deenâs nebuhs nelahda lahga fainneeze. Tapehz es sawu wehleschanu tew nedohdu wis un pee ta paleeku! — Gan nu brahtha dehls luhgdamees un waimannadams gribbeja onkuta prahtu lohziht, bet wehl schodeen tas to naw eespehjis un naw nelahda zerriba, ka tehwa brahlis kahdu reis peelaidisees. — Leezeet to wehrâ, jaunâs meitas, kas til pehz seewas kahrtas un gohda tihkojeet, bet nemas nedohmajat us to, fo ta seewas kahrtâ no jums pagehr un kas jums buhs jadarra. Kad to wiffas bruhthes labbati wehrâ listu, tad til dauds nelaimigu laulibu netiftu peedschwohhts, lâ gan iddeenâs redjam. R.

Latweeschu teäteris, Rihgâ.

Isghajuschâ swehtdeewa, 10tâ Janwar, tilka israhdihts „Mikka“ un „Mikka nahk mahjâs“ no R. Thomson. Schis gabbals peederr pee teem wiffulabakeem latwifkeem teâtera israhdihumeem jeb luggahm un parahda, lâ wezzôs warrmahzibas laifôs ghajja ar rekruschu dohschanu. Wifs tas gabbals tihri pehz Latweeschu semneeku dschwes istaisihts, ar flaidru, labbi faprohthamu wallodu un tadeht arri Latweescha aushm, azzin un firdij patihkams, patihkamâs, nekâ daschs stikkis no fingu un pilssehtneeku dschwes, — lai gan arr tahdi irr waijadfigi un derriigi, jo woi tad wiffi tauteeschi irr semneeki ween

un woi wiffai tautai tif pee semneeku lahrtas ween japaleek? Tif ween wehlejams, ka wiffi tahdi stikki ween Latweefcheem tittu rahditi, kas teem nelahdu apgrehzi bu nedohd, lahdi, deewamschehl, pee zittahm tautahm netruhft, jo ihsti Latweefchi fchinnî leetâ wehl irr nefamaitata tauta. Tadeht arween wehlejamees, ka lai muhsu tauta no zittahm apgaismotahm tautahm peenemtu tif to ween, kas irr labz, bet ne to, kas nederr un t. pr.

Bet wehl mums japeeminn, kâ fchoreif ta israh-difchana isdewufehs. Pehz taifnibas gan jafalka, ka fpehletaji fpeedahs katris fawu peenahkumu pareifi isdarriht, — tomehr ne wiffeem kâ gruntigi isdewahs. Jo, ja gribbam ko fmahdeht, tad gan jafalka, ka Ginrikis to grehku padarrijis, nemas nebija tahds fabiiees, kâ tam wajjadseja buht pateefigi; un tã wehl dascham zittam kas nogahja pagreifi. Bet tahs wiffas lehti peezeefchamas wainas ween, kad peeminnam, ka leelôs teäterôs, tur wiffi israhditaji gruntigi us to mahziti, aplam retti wifs noteef bes wainas. Tif to noschehlojam, ka paschâs beigâs flattitaji ar fawu pa ahtru rohku plaukschinaschanu aiskaweja, ka musilanti nespehja isfpehleht to mel-diju: „Lai Deewu wiffi lihds ic.“ — Lailam to nesinnaja, tapeh, ka nebij usrakstihst programâ.

Pehteris un Ischaulste.

Ischaulste. Labriht, Pehter! labbas laimes us jaunu gaddu!

Pehteris. Wehlu to paschu tewim arr'!

Ischaulste. Kâ tad eefahki jauno gaddu — wat pa mahjahm ween nodsihwoji, jeb woi biji tur fehrt?

Pehteris. Nebiju gan nefur, palikku mahjâ, jo tēpat jau deesgan bij ko dsirdeht un redseht — kapeh, tad zittur tas jamelle. Tu jau sinni, ka dsihwoju bekkera fehtâ, tur dauds laudis durris wirrina un fchihis durris netahk no manneem lohgeem. Tur tew nu jauna gadda rihtâ ko dsirdeht ar to deedeleschanu. Warr redseht, zil kautineem mas kauna! Bits pa to gaddu ween woi diwi reises fringeli pirzis, nahk un speeschahs wirfû, lai par to jaunâ gaddâ bekkerris winnu nesinn kâ apschinako.

Ischaulste. Ko nu braht pahr teem jahneekem runnaht, tahdu jau jauna gadda eefahkumâ wiffas eelas pilnas. Bes ta kautineem wehl deesgan darba ar fawu mahnu-tizzibu. Weena feewa mums nahburgôs waideja, ka jauna gadda rihtâ itt nejahschi ar freifo lahju no gultas effoht islahpuse, — tuhlin peh, brihtina no fawa wihra bahreenu dabbujuse un tadeht behdajahs, ka nu wifs gads buhschoht fchaj nelaimigs.

Pehteris. Kâ tad. Bet zil pohdu jauna gadda deenâ nebuhs faplihsufchi, zil kautini nebuhs ar freifo lahju no gultas islahpusechi, zil nebuhs ar freifo rohku pirmo kummofu muttê eebahsufchi, — woi tad ta lahda nelaimie? Ja zilweku warrâ stahwetu, few

pascham laimi un nelaimi peeschirt, — zil tad ismannigi buhtu wiffi, gabdabt, ka labba lahja preefsch no gultas ahra, ka pohds nepliht u. t. pr. Bet mehs sinnam, ka Deews muhsu listeni walda un tas nemehro wis ar muhsu mehreem un neswerri wis ar muhsu fwarreem, — winnam pascham fawz padohms un peh, ta winsch darrihs.

Ischaulste. Sinnams. Bet woi sinni wehl ko zittu. Ap seemas-fwehtkeem wilki bij parahbijufchees muhsu pilssehtas tuhwmâ un dauds fainneekem nonehmufchi mahjas-fargus. Nu tew dsirdeht, kâ tumfchu kauschu mehrites flabb, ka nu driht buhschoht karra-laihi nahk; jo wezzu wezzee laudis to arween daudsinajufchi, ka, kad wilki pee mahjahm nahktoht, tad driht peenahktoht karri. Bits jau nesinn, tur spraustees.

Pehteris. Nu ja, schahdas wallodas un mahnutizzigas bailes gan agraf nebeigsees, ka tad, kad tee wezzee, kas floblas mahzibu nepasihst un grahmatas lassihst kuhtri, wiffi buhs ismirruschi. Es arr agraf tahds patz mulkis biju. Bet tai pullâ, tur es deeneju karrâ, netruhka arr prahtigu mahzitu kauschu, kas tãpat man, kâ arri dauds zitteem mulkischeem tahs tumfchas galwinas isflaidroja. Berreju, ka us preefschu saldata deenests buhs wehl labbaka flobla. Jo kad wiffadu lahrtu laudis ees karra-deenestâ, tad pee wiffeem pulkeem buhs arri mahzitu kauschu deesgan un fchee teem nemahziteem buhs par preefsch-gahjeem un waddoneem us flaidratu atsihschanu.

Labbibas un zittu prezzu tirgus,

Rihgâ, 14. Janwar 1871.

		M a l f a j a p a r:		
1/2	tichw. jeb 1	pubru	kweefchu	4 r. 15 f.
1/2	" " 1	"	rubfu	2 " 65 "
1/2	" " 1	"	meeichu	2 " 25 "
1/2	" " 1	"	ausu	1 " 35 "
1/2	" " 1	"	rupju rubfu miltu	2 " 25 "
1/2	" " 1	"	biholetu rubfu miltu	3 " 50 "
1/2	" " 1	"	kweefchu miltu	4 " 50 "
1/2	" " 1	"	meeichu putraimu	3 " 20 "
1/2	" " 1	"	grifku putraimu	3 " — "
1/2	" " 1	"	ausu putraimu	— " — "
1/2	" " 1	"	firanu	— " — "
1/2	" " 1	"	lartuppeku	— " 75 "
1	pubdu		feena	— " 30 "
1/2	" jeb pohdu		dselses	1 " — "
1/2	" " "		appinu	— " — "
1/2	" " "		fweesta	4 " 90 "
1/2	" " "		tabaka	1 " 30 "
1/2	" " "		krohna linnu	2 " 60 "
1/2	" " "		bralka	1 " 30 "
10	pubdu jeb 1 birkaw.		krohna linnu	40 — 54 "
10	" " 1		bralka	38 1/2 — 40 1/2 "
1	muzzu linnu fehlu			9 " 50 "
1	fikku lasdu muzzâ			14 " 75 "
1	eglu muzzâ			14 " — "
10	pubdu (1 muzzu) farlanahs fahls			6 " 20 "
10	" " " rupja baitahs fahls			— " — "
10	" " " fmallas baitahs fahls			6 " — "

Raudas tirgus. Baltis banka bihetes — rub., Bids. usfal-lamas kihlu-grahmatas 100 rubt., neusfalkamas 93 rub., 5 procentu usdewu bihetes no pirmas leeneschanas 142 1/2—144 rub., no ohtas leeneschanas 143—145 rub., Rihgas-Dinaburgas dselsu-jella ahijas 142—141 rub., Rihgas-Zelgawas dselsu-jella ahijas 109—108 1/2 rub. un Dinaburgas-Biteblas dselsu-jella ahijas 146—145 rub.

No Bensures atwehlehts.

Rihgâ, 14. Janwar 1871.

Atbildedams redaktehrs A. Leitan.

Sluddinaschanas.

Preefch labba fabrika teel mellehts darba no-
raugē, lam arri waijag buht libš 300 rubli lap-
tals; wifsch dabbuhs 30 rubli par mehneš lohne
un gadda gollā sawu kaptalu atwakt. — Jamel-
dohs Niigā, Robina trakteeri trefcheenās pull-
sten 3 libš 3 pē Krauje.

Ne-apprezjehts dahisneets ar labbahm
leezibahm warr weetu dabbuht labdā
muischā, Niigās tubrumā. Klabtakas sinas
dabbuhs Alefander-eelā N 16.

Tauņas meitas,

las grībš strodoerenēs ammatu eemahitees, lai
pēteizahs pē dahn-iskahdoerenēs Mūlter, Su-
worow-eelā N 15. Lohs tēgat ar warr dabbuht
ruhm un pabrillu.

Es taggad dšibdoju Siworow-eelā
N 29. D. S. Rosenber, lohpu-dakteris.

No Sallas-muischās, Niigās aprinki
pē Slogtas walšs waldischanas teel
uſajināt wēpā pē ſchahs walšs pēeerigi un
uſ paſſeha jittur iſgahjuſat rekrufchu wezzumā
buhdant wihreeſch, lai tee beſ labdas iſrunas
tai 31. Janwar f. g. pē ſchahs waldischanas
uſ rekrufchu lohſeſchonu nah. Kaſ nepalkauſids,
tils pehž ſilkumei ſtrahpehts.

No Meier-muischās pagasta waldischanas teel
zaur ſcho wiſſas polizejas laipnigi luhgtas, wiſ-
zeem ſcho pagasta lohzeleem, kaſ pirmā un o-
trā lohſeſchanas ſchirra labdo, pēkohinahi, la
winneem pē deſmit rubli. ſtrahpes, ar wiſſeem
ſameem malfafchanas lwihtem tanni 22. Febr.
Kalna muiſchā pē ſchibā pagasta waldischanas
jaſanah. —
Meier-muischās pagasta walb., 9. Febr. 1871.

Leez wehrā!

Wiſſi tee Niigās kreifš, Krimmuldes baſnijas
draudš, pē Engelhartu pagasta pēeerigi, pirmā
lohſeſchanas laſe ſtrahweemai jaunelš teel zaur
ſcho uſajināt tai 22. Janwar f. g. pullst. 10
preefch puſdeenas Krimmuldes pilš-muiſchā pē
lohſchu wiſſſchanas beſ nelahdas atrauſchanas
atnah, bet tai 21. Janwar f. g. Engelhartu
teeſas namā ſawas krohna un walšs-malf-
ſchanas nomalfah.

Engelhartu pag. waldischanā, 13. Janw. 1871.

No Burtneeku mahzitaja muischās pagasta wal-
dischanas teel wiſſas pilſeſchu un ſemmju-poli-
zejas, appafsch kurrabm ſchējenes pagasta lohzele
uſturrahš, laipnigi luhgtas, teem paſcheem ſin-
namu darriht. la winneem tadeht, la augſta
waldischana rekrufchu iſpiriſchanas beedribas uſ-
zechlufe, tai 20. Janwar 1871 pē ſchahs pagasta
waldischanas ja-atnah to eemalfatu beedribas-
naudū ſanem.

Burtneeku mahz. muiſchā, tai 24. Dezbr. 1870.

No Burtneeku pilš muischās pagasta waldis-
chanas teel wiſſas pilſeſchu un ſemmju-poli-
zejas, tur tahd ſchējenes pagasta lohzele atrodahš,
kurri to rekrufchu beedribas-naudu par 18°/₁₀₀
gaddu eemalfajuſchi, laipnigi luhgtas, teem pa-
ſchēem ſinnamu darriht, la winneem tadeht, la
augſta waldischana rekrufchu iſpiriſchanas bee-
dribas uſzechlufe, tai 22. Janwar 1871 ja-atnah
pē ſchahs pagasta waldischanas minnetu naudū
ſanem.

Burtneeku pilš muiſchā, tai 24. Dezbr. 1870.

Pleſſawōs gubernijā, 7 weſtes no Wiſſemmes
rohſeſchahm, Lauru-muischās ſemmes 300 puhra-
wetas ſibruma un 200 p. plawas teel uſ puſ-
grauda atdohja, un lohpu-muiſchā Klummowa
126 p. ſibruma un 60 p. plawas uſ renti.
Klabtakas sinas dabbuhs pē muischās waldis-
chanas.

No Polizejas atwehlihts. Driſkehts un dabbujams pē biſchu- un grahmow-drilketaja Ernſt

No Labdrenz-muischās pagasta waldischanas,
Burtneeku draudš, teel wiſſas pilſeſchu un
ſemmju-poli-zejas, appafsch kurrabm ſchējenes pa-
gasta lohzele uſturrahš, laipnigi luhgtas, teem
paſcheem ſinnamu darriht, la winneem tadeht,
la augſta waldischana rekrufchu iſpiriſchanas
beedribas uſzechlufe, tai 27. Janwar 1871 ja-
atnah pē ſchahs pagasta waldischanas to eemal-
fatu beedribas-naudu ſanem.
Labdrenz-muiſchā, tai 23. Dezember 1870.

Moſpaichōs rekrufchu lohſeſchana no-
tils tai 26. Janwar f. g. preefchpuſ-
deenas, turpat ſinnamā weeta teeſas-mahjā. Loh-
ſetaji lai beſ atrauſchanas wiſſi ſanah. 1

Muischās pahrdohſchana.

Gorodſtas aprinki, Witbeſtas gubernijā, ta
muiſchā Dierli teel pahrdohja ar 3500 deſſetinehm
ſemmes, meſcha un lam uhdens-zeleſch pa dau-
gawu; ta ir 55 weſtes no paſchās Witbeſtas.
Malfā beſ nobingeſchanas ir 14,000 rubli.
Klabtakas sinas iſdohs Konſtantinowo-muiſchā,
5 weſtes no ta Dinaburgas - Witbeſtas dſeſu-
zele ſaſſiona Borkowitſchā. 2

Walmeeras aprinki, Ummurgas dr., Koperbe-
muiſchā (to orri par Wezz-muiſchā ſauz) teel rubi
pahrdohji, turpat arri 1 leela un 2 majas grunts-
weetas pahrdohjamas jeb uſ renti iſdohjamas.

Prāulenes muiſchā, Zehſiu kreifš, Raſdohnes
baſnijas draudš, ſits tai 8. Febr. f. g. ta Prāu-
lenes baſnijas krohga, la arri pagasta ſloblas
mahjas buhwefchanas iſdohja; tadeht buhwef-
ſteri, laſ ſchōhs darbus grībvetu uſnemt un lab-
das leezibas warr uſrahdiht, teel zaur ſcho uſ-
ajināt, minneſ deenā Prāulene pē muischās-
un pagasta waldischanas meldeetes, tur tohs buh-
wefchanas plahnus warr apſtattiht un kontraktis
noſleht.

Lihſſſſinnigā Lentschu-poſte ir tadeht, la ſchis
poſtes-zeleſch pahrzels, daſchadas iſres-weetas,
la arri weena ſmebe liht ar kalleja iſtabu iſ-
dohjamas. Klabtakas sinas pē Lentschu-mui-
ſchās waldischanas.

Sludes-muiſchā ir no Jurgeem 1871 weens
krohgs, 1 ſmebe un ſemneeku mahjas uſ renti
dabbujamas.

Stoltes-muischās waldischana darra ſinnamu,
la tur teelht pahrdohjs bariſch- un lweſchu-
allus, la arri kwaſſa; arri labbi dihgohſchus 120
madz. ſmagguſ Bahna fehlſ-rudſch, 3 rubi.
50 kap. par wezzu puhru tur pahrdohjohi. 2

Weens ahpſchu-ſunē poſuddis. Al-
dohjams prett pateizibas-malku pē
R. Stabuſch, pretti Holm lunga ſabrikim.

Sweedru

ſaujetas dſeſes dallas preefch arkleem no 1 rubi.
50 kap. liht 5 rubi. par gabbatu, pahrdohj

F. W. Grammann,
leelā Zehlab-eelā N 12.

Ihpafchi ſemmju ſaimneekem daru ſin-
namu, laſ es weenu

jaunu mudduli

preefch teem maſeem arkleem eſmu lizzis taiſht,
zaur to tee plattal un labbat ſtrabda.
Kaſ leelatu pullu pehri, teem dohſchu par leh-
talu tirgu.

Daibes muiſchā, Straupes draudš, teel labdas
300 puhruweetas muischās ſemmes uſ renti iſ-
dohja un tadeht turpat iſpēteizahs.

Kamaſchās un kalofchās

preefch lungeem un dahmahm no wiſſabahm ſor-
tehm par lehtu tirgu pahrdohj

P. J. Welikanow,
Kalku-eelā N 9.

Walmeera.

Apſeltitūs un ſubaba zilinder, enturo, un
patent-liver-keſchās-pullſtenus ar apgalwoſchānu
pahrdohj

E. G. Henſchel,
Trey mahjā.

Walf.

Manā „Wreeſcha bohde“, prettim bruggu-teeſas
namma, itin labda

oitas willo

ir dabbujama, un dohdu ſawem draugeem ſcho
ſinnah.

G. Mallner.

15. kaudjes ſeenas ir Kollbuſch muiſchā, pē
Zelgawā leelzele 12° weſtes no Niigās,
pahrdohjamas. — Klabtakas sinas pē Meſſein
mantineekem, Dohſnotalnā, pē wezzas Zelga-
wās-eelas N 10 un 11.

Par ſinnu.

Ungur-muiſchā, Walmeeras kreifš un Straupes
baſnijas draudš, atrodnah leelā mehri diwi rei-
ſes pahrwiltis, pateſi lab un no ſahjella tihre
ſpiritus, brandwihs, taraja wopla un daſchadi
ſmalte ſchēlleni, un teel ar pēnehmigu un meh-
rentu zennu pahrdohji. 3

Lai 18ta Janwar ir no Ernſt
Plates lunga durichm (pē Pēhtera
baſnijas) weens ſirg ar raggawahm un wiſſu tur
eefchā buhdanu pēnu-prezi noſagti. — Strgs
bij melns, palkal-lahjas balas. — Kaſ ſlaidras
ſinas warr doht, lai pēteizahs pē Hacken
lunga, Pahrdaugawā, Dohraatalnā.

Latweeſchu teateris.

(Niigās Latw. beed. namā.)
18. iſrahdiſchana.

Seſideen, tai 16. Janwar 1871.

Pirunſchitras nſgaida. Zohku-ſpehle weenā zeh-
leenā. Latwiſti no P. Allunan.

Meddineekš un liſſineekš. Zohku-ſpehle iſchetrās
bildeš. Latwiſti no S. Pubraih.

Malka par ee-eeſchānu: la arween.

Pragammas pē kaſſes dabbujamas.
Gefaltums pullſten 8 wallarā.

Sagattawoſchana: Preekōs un behdās.
Original-lugga tribe zehleendē un ſeſchās bideš
no Adolſ Allunan.

Swehdeenā, tai 27. Janwar f. g., buhs uſ
Salku-falla, Menš mahjā.

muiſhkis.

H. Junius.

Latweeſchu teateris Jelgawā.

(Spehlehts no Niigās Latw. beed. akteerem.)
Seſideen, 23. un Swehtdeen, 24.
Janwar 1871.

Ihpafchās iſſluddinaschanas buhs eepreefchu
Jelgawā laſſomas.
Adolſ Allunan.
R. S. B. teatera waddōns.

15. kaudjes ſeenas ir Kollbuſch muiſchā, pē
Zelgawā leelzele 12° weſtes no Niigās,
pahrdohjamas. — Klabtakas sinas pē Meſſein
mantineekem, Dohſnotalnā, pē wezzas Zelga-
wās-eelas N 10 un 11.

Dfirnawâs.

(Statt. No 2.)

„Wezzu-wezza, mans mihtais funks!“ majors wezza Allmanna wahrbus apstiprinaja, firmgalwam pretti apsehpdamees; man diwi dehli, wezzakais, jau apprezzejees, pats sawu muischu walda, jaunakais usaru-leitnants, stalts puika, duhschigi pee Dippeles kahwees, taggad pee Flensburgas kohrteli. Subsu semmite jauka, tauka semme, baggatas druhwas — hrangi lohpi —

Majors usreis zeeia kluffu, kad tikko Tella azzis pafkattijahs, kas til johzigi raudsijahs, ka winnam wai negribboht bij jasmeijahs.

„Peedohdeet,“ winsch tablat runnaja, weenabi Tella usluhobams, „tai preilenei tahdas schelmi-gas azzis, kas flaidri leekahs, ka manni peesmej, ta ka man eesahltâ runnâ bij walloda ja-apturr. Bittam buhtu par to atbilde jadohd, bet tam masajam engelischam es tiklai ap kallsu kertohs.“

„Nu, tabdu aplampschanu major fungam schin-koju,“ Tella smehjahs; „jo ko warru darriht, ka tohs fungus, sawus dehlus, ar muhsu buhschaniu til tuwu fastahdeet un fazziseet paschi, ka tas irr ehrmigi?“

„Tella, ka Tu runna!“ tehws puffodamees tai usfauza un wez'tehws arri sawas firmahs usazzes nilni farahwa.

„Al, lai til ta masa smehjahs, gan tai eemautus un lauschaus peelifschu,“ majors lustigi eefauzahs.

Tella ne-atteiza neta, bet ka stirna aisfkrehja, sawu maso sirdsinu nokert, kas no stalla ispruzzis pa dahrsu springeja.

„Daila meitene,“ majors teiza, to apbrihnodams.

„Tikkai drufzin par ahtru walloda,“ wezzais kahseja; „winna sawas mahtes nefad naw redsejufi un kamehr es wairs eet nespehju —“

„Apprezzejeet to maso,“ majors ahtri eefauzahs.

„Das irr weegli isfakkams, bet ne wis isdarrams, mans mihtais major funks!“ firmgalwis atbildeja, „winna par flaiistu, par labbu — par baggatu, ka to laut kurrar warrefu doht. Kas muhsu behrnu prezzeht gribb, tam wajag par daubs zit-teem labbakam buht.“

„Al, ta, ta, winnam wajag smulkam, labbam un par wiffahm leetahm til pat baggatam buht?“ majors sohobodams peeminneja.

„Ta nu gan ne, — smuks un labs irr preesch wihra mohdigas notaischanas, — arri baggatiba nebuhtu ta wajadfigata leeta. Ne, mans funks! winnam wajag tahdam buht, kas pasaulê ko wehrts, winnam buhs no augstas kahrtas buht, — zits, kad arri til baggats buhtu, ka wezzos laikos Kreejus, muhsu behrnu nedabbuhs.“

Majors smaididams noslaufigahs, winna mirklis

atradda flaiisto mantneezi abra, kur ta ar sawu maso sirdsinu jahdeleja, un garrâ stahdija sawu Kuntu, ta winna deblu sawu, Tella blakkam. Tas buhtu labs un derrigs wihrs preesch scha engeta, tee warr weens ohtram lihdscht, tas flaiistais muisch-neeku kahrtas usaru-leitnants, lai gan naw baggats sawzams un semmas kahrtas muischas-mantneeze.

„Sm,“ winsch us wezzo pagreesees fazzija, un schis atfal majoru pahrbauhidams usluhfoja, „negribboht dohmaju us sawa dehla, ta usaru-leitnanta, tas irr no augstas kahrtas no galwas lihds kahju gallam, smuks un no wezzas muischneeku zits — tas buhtu tas ihstais laulabts draugs preesch Tella freilenes.“

„Wai winsch schurpu nenahs?“ firmgalwis teiza.

„Warr buht gan,“ majors teiza un pahrbodnaja ka gudris tehws, kad tee jauneki weens ohtram patihf, tad tahdas prezziabas gan to wehrts.

„Ko Subsu dehlis par scho leetu fazzih?“ wiffadi pahrbodmadams praffija.

„Mans dehlis til to ween darra, ko tam pawehlu,“ wezzais teiza, drufzin pasteedamees; „lihds schim wehl es tas ihstais muischas walditais.“

Majors paffannijahs atfal pa lohgu dahrsâ skattijahs, kur firmgalwja bahlais, nespehzigais dehlis us benka sehdeja un grubtsirdigi noskattijahs, ka meitene ar sirdsinu nopuhlejahs.

Majoram liffahs ka winsch jauna Allmanna behdas drihs isdibbinaschoht.

Das wezzais ar sareppejuschu waigu winnam nemas nepatikka.

Metahs wakkars un krehfs palikka, lehni wilkabs smarshigiga smalka pa alfschneem un wihtoteem, kas gar upmalli auga; uppite nenostahdamees burbuleja, bet dsirnawu ritteni stahweja meerâ un lihds ar weizigu melderi no deenas darbeem un raisehm atpuhtahs.

Mehnefs gaischi uslehja un speegelejahs trihzedamôs uppes wilnischôs.

Wiss aplahrt bij kluffums mannam, wiffa pasfaule liffahs meerigi apsnaudusees.

Zaur beesu leepu-zellu nahza weens mihrs us fudmallahm. Daschu reis winsch apstahjahs un grubti nopuhtahs, it ka buhtu pats ar fewi zihni-jees, ko nu darriht, ko ne.

Nu winsch no kohfu ehnas isnahza un mehnefs gaischumâ to warreja pasihf; tas bij muischas walde-neels, tas bahlais Allmanns.

Kluffu winsch fohtus gar upmalli us fudmallahm steepa, kad us weenreis ka pret kohfu atduhrees stahwoht palikka, jauka spehtu flanna no uppites nahza, zaur ko winsch ka eefaknohts us weetas palikka un dsirdeja jauku wihra balsi dsee-dohht:

Kur tizzigas firbis mihibā luhst,

Tur pukkitehm arri affaras pluhst,
Tahs nowihst, un mehnefs miglinā leen,
Lai neredsoht raubas aumatahm skreen.
Bat engeti turra aztnas zeet,
Dseed, rauda, lai meerā dwehsele eet.

Schi dseefma flanneja lā nopuhtas.

Bil daubf reischu Allmanns to paschu dseefmu
no zittas muttes bij dsirdejis, kas wiinnu saldōs
mihibas fapnōs eeschubpoja. Bil daubf reischu
schinnis masās dsirnewās weena smukka meldereene
tahs paschas jaukas dseefmas, kas, lā lillkās preefsch
wiinnas usrakstittas, ar gawiledamu balsi dseedaja.

Un taggad? —

Tas nabbags bahlais wihrs buhtu labpraht gahjis
eefschā, — bet newarreja, stahweja lā peenaglohts,
wianam nahja prahtā, la ta dseefmīna preefsch
wiinna gaušchi passohht un la kahdas balsis allschau
krumōs dseedatu no fenn pagahjuscha bet ne-ais-
mirsta mihibas fapna:

Beffineeks, nokuffis, nu effi mahjā —

Al zil jauki tahda uppite fagraustu firbi, apgruht-
tinatu dwehsele un apgahnitu firbs apstinnaschanu
pee sewim well, jo zil tur wajjaga sohlu, kad jau
wissas behdas pagallam. No uppites dibbena lil-
kās attāl jauka balsis dseedohht:

Ustizziba tē, nahz schur pee man,
Tē palikf, lamehr juhra uppites isdfers.

Lohti isbihjees beidsohht tal fanehmahs, wia-
nam tā ap firbi bij, it la neredsamās rohkas to
uhdent wilftu.

Wiasch atminnejahs sawa weeniga behrna un
streiputaja us preefschu lā kahds spohks. Bet to-
mehr tam gribbejahs dsirnewās eet, wiasch gahja
pahr laipu un atraddahs drihf meldera dahrsā, tur
kahdas balsis bij dsirdamas.

Tur tai masajā laponē, al ja, to wiasch ittin
labbi pasinna, sehdeja melders, jau wezs wihrs, ar
sawu fainneezi.

Bet tur wehl treschais, kam sweschada balsis,
tapeh; wiasch palikka us wellenu benka sehdoht.

„Tas irr behdigs notiffums, mihtais leitnanta
lungs,“ melders sahla stahstihht. „Ja til Zums
patihht klausitees?“

„Stahsteet ween!“ leitnants teiza, „par to no
firbs Zums pateifschohs.“

„Nu jau kahdi trihsdesmit gaddi buhs, kad
schahs dsirnewas tam meisteram, wahrda Anfs
Griks, peederreja; wiasch bij kreetns bet lohti ahtri
dusmigs un gohda-lahrigs wihrs, kas ar sawu
smukko meitu, Anna wahrda, wihs wairaf leppojahs.“

„Walti Annas par smukko meldereeni arri ne-
sauza wis, jo wiinna bij pa teefi smukka; es un
weens sellis, fo par Sarau Rundratu sauza, toreif
schinnis paschas submallās strandajahm un tapeh;
wissu to til slaidri atminnohs, it lā schodeen buhtu
notizzis. Rundrats Annu parleeku mihleja, un kad
wiinna dseedaja, tad schis lā apstulbohhts ne no

weetas newarreja tilt, wissas zittas leetas aismir-
dams. Al tas laiks man it slaidri preefsch azim
stahweja, kad Zuh, leitnanta lungs, to dseefmīnu
dseedajahht, es to arri no wiinnas dsirdeju; wiinna
us tahm paschahm kohlehm spehleja, kas Zums tag-
gad rohka, un bij smalki stohlota, tā la preefsch
meldera nederreja wis. Tapeh; arri jaunais mui-
schas waldneeks wiinnu par fo usflattija un paslep-
fchi peh; tahs tibloja. Ja, lungs! bij dails pah-
rihts, weens preefsch ohtra tā lā ismellesti, kad til
tehws to buhtu gribbejis.“

„Wai melders negribbeja?“ leitnants prassija.

„Al ne, tam jau gan pa prahtam bij, un wiasch
pa teefi dohmaja, la meita par baggatu muischas
waldneezi palifschohht. Tas wezzais Allmanns, wehl
wiasch dsihws, bij ar ween gaušchi lepnis zilwels,
un smeajahs sohbus rahdidams, kad dehs no schahm
prezzibahm runnaja. Anscha lungs, tas jaunais
Allmanns, buhtu ar abbahm rohlahm Annu neh-
mis un us Ameriku reisojis, kad wiinna ar to meerā;
ta leelata nelaimē pee wissa scha stikka bij ta, la
jaunais lungs druzjin slahbans un wezzais tadeht
wiinna prahtu pahrwaldija. Wezzais taggad weens
pats newarr ne no weetas kustetees un tomehr wissu
pahrwalda, par to jaschehlojahs, un tā ar dehlu
darrija, tā arri ar dehla meitu buhs; to wezzais
arri pret wiinnas prahtu apprezehs, kad til tas ih-
stais, t. i. kahds no augstas zilts, nahktu. — Nu,
kas nu notikka? Tas jaunais lungs Annai melderam
pascham klahht effohht apsohlija, la buhschoht prezzehht.
Bet wezzais Allmanns sawu dehlu apzeetinaja tā
lā stohlenu. Tē dsirnewās behdu mehhs lihds mal-
lahm pildijahs. Wians darba-beedris, tas Rundrats
Sarau, gahja aplahrt lā dsihws lihks, un es ween
wiinna firdsfahpes sinnaju.

Ne ilgi peh; tam wezzais sawu dehlu ar kahdu
dahmu no augstas kahrtas faderrinaja un turreja
wehl ar ween apzeetinatedu. Griks melderam wiasch
sohlija peeztuhfstoichus dahlderus, lai submallas at-
stahj un eet ar sawu smukko meitu us Ameriku. —
Melders rahsejahs lā trats un sohlijahs, wezzo
Allmanni noschaut. Bet schis nosazzija to laifu,
kad kahjahm buhs buht, un sawā augstā prahtā
wehl melderi peefmehja. Griks noswehrejahs, la
buhfchoht to jauno Allmanni, kas Annu peekrahpis,
wissai draudsei par apsmeecku darriht un paschā bas-
nizā preefsch laulibahm jauna Allmanna prezzibai
pretti runnahht. Wezzais Allmanns to dabbuja sin-
nahht. Ko wiasch nu darru? Leef fleppeni to jauno
pahri no rihta agri salaulahht un peh; pufedeenas
draudses preefschā eefwehtiht. Es tahda bruhgama
weetā nebuhtu stahwejis. — Swehtdeen bainiza
luhsun luhstohht pilna, it katris gribbeja staltohs
jauneechus un kahsneelus redseht; es arri tur biju,
bet Rundrats palikka mahjās pee Annas, kas bahla
lā drehbe, ne wahrda nerunnaja un sawu darbu mee-
rigi darrija, lihds pat nahwei behdadamees.

„Al leitnanta kungs! tas bij breefmiga stunda, tad jaunais pahris pee altara nostahjabs un nu, la mehs wiffi dohmajahm, laulibas fahkfees. Lihds schim laitam Grit melders bij gaidijis un stingreem sohleem gahja un usfauza: „Pagaideet!“ — Ne sawa muishcha ne aismirfischu, zil naidigi wezzais Allmanns melderi isfmehja, tad mahzitais meerigi fazzija: „Nu par wehlu pretti runnabt, Grit kungs! laulibas jau schoribt bijuschas un taggad til jauno pahri eefwehtfischu.“

„Melders palikka la stabs stahwoht, ne weenas affins lahstes tam waiga nebij. Tad dubri rahdidams ar aismalfuschu balfi kleebsa: „Nolahdeta ta laulibas faite, ar to swebrestibas pahrfahpeis fa weenojees, nolahditi jubfu pehznahflamee, — lai Deews Suhz sohda, lamehr manni lauli fatruhdejuschi un mans wahrds schinni widdu neteel wairs mutte nemts.“ Pehz tam winsch la ahrprachtigs no basnizas sfrehja. Bruhte nogihba un bruhgtans isflattijabs, it la nahwe ar sawu iskapti tam preelshcha stahwetu. — La bij wairaf la til ween behdiga lahfu-deena.“

Melders stahstidams lahdu azzumirlli palikka kluffu.

Metahlu zitteem nerehsams muishchas waldneeks fehdeja, bahls la pasuddinahts grehzineeks, las sawu grubtu firdi ne ar nopuhahm nedrihsteteja atweeglinahht.

„Wai Sums behdigs notiffums pagallam, meister kungs?“ leitnants praffija.

„Wehl ne, mihtais kungs! ja wehlejeetees, tad arri beigumu stahstfischu.“

„Stahsteet ween, meister kungs!“

„Ka Grit melders mahjas pahrnahja, to winsch gan pats nesinnaja, winna dusmas taggad wehlahs us Annas galwas; gribbeja fahht Annu daustht, un tad Rundrats nebuhtu til stipris bijis un starpa gahjis, Deews sinn, las todeen fudmallas warreja notift. Tahs bij Grika beidsamahs dusmas, zaur lo flims palikka un pehz tshetram neddekahm nomirra. Annas spehzigu prahtu toreis daudskahrt apbrihnoju, jo no winaas muttes ne lahdas waimannas neatfkanneja. Grika behru deena jaunais muishchas waldneeks atnahja dsirnawas un lohti bahls un behdigs isflattijabs, ta la Rundratam, mannam darba beedram, pascham tas pee firds kehrahs. Bet Anna til tad ar winnu gribbeja runnabt, tad mehs zitti klahht effam, bet to jaunais Allmanns newarreja. Gahja atfal prohjam un rakstija Annai grahmatu, fur luhdsahs, lai winna feewas deht tam peedohdohht un tohs breefmigus tehwa lahstus no winna zilts ataemmohht. Un to, kungs, Anna, arri darrija! Anna bij ustizziga un mihtiga, las jauno Allmanni tadeht ne-eerihdeja, lai gan patte nowihtha la famihdita pulkhte.“

„La pagahja lahdi trihs gaddi, fur muishchas waldneekam diwi behrni nomirra; us weenreis usbrukka

muhsu widdu bahkes, un dauds zilweku mirra. Mutshcha wifs wairaf schi flimmiba plohsjahs. Ras til ween warreja, behga no muishchas prohjam; wezzais lihds ar jauno Allmanni un zeenigu mahiti, la arri zitti deenestneeki gulleja bahkes. Te dsirnawas palikkahm wiffi weffeli. Tifko muhsu meldereene, ta Annu taggad wiffi fauza, to dsirdeja, tad arri tuhlin meitu fuhitja, lai tohs flimneekus muishcha apdeenohht. Bet schi leedsahs, un to newarreja par faunu nemt, jo ne weens zits arri ne par naudu to nebuhtu darrijis. Kad nu neweens ne-atgaddijabs, tad meldereene patte apnehmahs, scho Samaritera darbu isdarriht. Wiffi brihnejabs un nesinnaja lo teift, tad winna pee saweem eenaidneekem, fur nahwe sawu darbu til tshalli strahdaja. Winna no mums wisseem, atwaddijabs, dohmaht tad ne maf wairs atpallat nenahktu. Rundrats luhdsja, lai winnu nemmohht lihdsi, bet to winna negribbeja tapehz, la tam wehl effohht wezzaki dsihwi. Rundrats drohschahs palizzis, luhdsahs, lai ta winnam par feewu paleekoht un nahtoht lihds us Schlesijas semmi. Anna Rundratam ilgi azzis flattijabs un tad fazzija: „Kad Deews mannu darbu muishcha fwehtih un manni laimigu dsirnawas atpallat weddihs, tad, mihtais Rundrat, palifschu Lew par feewu!“

„Un ta winna aishgahja,“ melders leitnantam pehz lahda brihtina tablat stahstija, „un la ihstam fristigam zilwekam peeklahjabs, sawus flimmohs eenaidneekus lohpa. Weens kalps un weena meita winnai tur effohht nomirra; winna schohs diwus til pat mihtligi lohpa. Meldereene sawa darrihchana nepeekuffa, un tad, tad jau lungi wiffi weffeli, ta no muishchas us mahjahm nahja. Winnai schi breefmiga flimmiba nebij nekahdu stahdi darrijuht.“

„Un lo tad winnas eenaidneeki fazzija? lo tas wiltigais Allmanni Anfis fazzija, tad Anna tahous nebsirbetus darbus isdarrija, pret lo karra lauschanas nelas naw?“ ta leitnants ar kluffu drebbedamu balfi fazzija.

„Lo es nesinnu,“ melders weenteefigi atbildeja. „Meldereene to darrija, us lo firds to speeda, las arri wiffu leelakajam eenaidneekam peedohd. Ko tee lepnee zilweki juttuschu, to til Deews un winni sinn. Ka tee muishchas waldneeki launejuschees, to no tam warr redseht, la winni weffeli palikkuschu, us fudmallahm nahja un gribbeja Annai pateiftees. Bet Anna jau bij prohjam, jo tifko no muishchas pahrnahktufi, weffela buhdama, Rundratam sawu wahrdu turreja. Mahzitais winnus kluffi salaulaja un pehz tam abbi gahja us Schlesiju pee Rundrata wezzakeem. Es schahs dsirnawas par lehtu malfu nopirku un pehz tam arri drihs apprezzejohs.“

„Al ja,“ melders ar pazeltu balfi fazzija, „es redsu dohmahs wehl tahs muishchas waldneekus, la winni firdi fagrausti un aplauneti no fudmallahm aishgahja. Grika lahsts pee winneem, gan ar Deewa

finau, breefmigi peepildijahs, fesch behrni weens paffat ohtram mirra un jaunakai meitai rabbotees arri mahte Deewa preefschâ aischahja. Al leitnanta funks! tas irr breefmiga leeta, kad swehre un fawu swehrestibu neturr. Man ta jauna Allmannâ tibri schechl, kad winnu kahdu reis redsu gar sudmal-lahm eijobt; winsch til bahls un behdigis, ka jadohma, schi pahrtahpschana winnu firidi pawiffam nospeedihis. Daubs reis winnu wallarôs redsu, (tas dohma, ka meh's jau gullam) gar upmalli wellkotees un man leelas bailes, ka tas sawas firde fahpes uppè nenofshizina."

Melders palikka kluffu un tad fazzija, ka jau effobt wehls laifs, peezehlahs abbi ar fawu feewu un leitnantam labbu nakti dewuschî aischahja.

"Atstahschu fehtsruhmes durwis wakkâ un us Suhfu lohga swezzi lischu, k: warreet redseht."

"Pateizohs, mihtais meister! — ar labbu nakt!"

Wexzee melderi gahja dsirnawâs pee meera, bet Sarau leitnants behdigâs dohmâs nogrimmis, wehl ilgi palikka sehdoht. Tad nehma kohles, to dsirnawâs atraddis un kas zittureis tai „smullai mel-dereenei“ peederreja un gahja wehl gar upmalli pastaigatees.

Spehledams winsch palluffi sahla tâ dseedaht:

Tè sehdejahn mihtligi kohpâ

Pee allschau uppites,

Tè wilnischî zehlahs un grimma

Pee mehness gaischuma.

Gan swaigsnites, weenadi spehschas,

Eit jautas usflattoht;

Bet mihtalai aztinâs raugohht

Daubs waitat laimibas. —

Tè us weenreis lappâs kas schal-teja, un dseeda-tais, fahihjees, palikka kluffu; winnam ahtri pee-stahjahs bahls gihmis, no mehness gaischuma ap-spihdehts. Tas bij jaunais Allmanns.

"Tu effi mannas mihtotas Annas dehls?" winsch leitnantu sîhwî usflattidams fazzija. „No Lawahm azzim to redsu, kad arri to zittad nesinnatu. Winna Dewi schurpu suhtijusi, lai man labbas deenas un peedohschanu nessi. Tu stahw kluffu?“ winsch behdigi tablat runnaja, — at kad winna sinnatu, zit es winnas deht zeetis un zihnijees lihds schai paschai stundai, fur Lawas dseefmas it kâ peedohschana man firidi atweeglinaja, winna newarretu ilgal mannis eenihdeht, bet to nelaimigo ap-schehlotu, jo es winnu wehl ar ween mihtu turru."

"Manna mahte naw wairs us Sums dusmiga," leitnants dusmas sawaldidams atbildeja; „winna Sums un wisseem zitteem eenaidneekem peedewusi, lai gan tee winnas dsihwes-laimi ar kahjahm min-nuschî. Manna mahte jau toreis wisseem peedewa, fur patte sawas dsihwibas netaupidama, Sums flim-mibâ kohpa."

"Wai winna patte Sums to stahstija!" Allmanns kluffi prassija.

"Al tâ, funks!" leitnants dusmigi eesauzahs, „Sums pawiffam newaijahseja no winnas til flitti dohmaht. Ko es sinnu, tas man neilgi preefsch muhsu satitschanahs no meldera tillâ stahstihis. Manna mahte, kas man taggad leekahs engekam lihdsiga, mannim schkirrotees fazzija: „Dehlin, Tu tur aiseesi, fur man dsihwè leelakee preeki un leelakahs behdas bijuschas, Tu tilfi mannâ dsimtenè. Es Tew pawehlu, manna tehwa zittreifejahs dsir-nawas usmekleht un pee mannu wezzaku kappeem Deewu peeluhgt. Tad Tu warr buht wehl weenu wihru tur atraddisi, winnu sau par Ansi Allmanni un tas irr muischas waldneeks. Winsch man daubs behdu darrijis, tomehr sakki winnam no mannis daubs labbu deenu un ka meh's fawu dehlu winna wahrâ kristijuschi, par sîhmi, ka tam pa wiffam peedewuschî.“ — Tâ tad laimigi trahpijees, ka mans majors us scho puffi nahza un es arri schè kohrteli dabuju. Nu Sush gan prattiseet, kadeht muischâ nepalicku, bet dsirnawâs kohrteli mekleju. To gan newarreet man par taunu nemt?"

"Winna man peedewusi," Allmanns it kluffu ar drebbedamu balfi fazzija; „at tu schehligais Deews, zil simtkahrt tew par scho sinnu pateizohs. — Ansi," tâ winsch luhgdamees fazzija, „parahdeet Sush arri, mannu leelu wainu sinnadami, fawu mahtes firidi un sneedseet man rohku."

Kahdu azzumirkli Sarau Ansis kawejahs, tad tam bahlam, behdigam wihrum, kas til daubs zeetis, sneedja rohku. —

"Reds, to Sush prahrtigi darrijuschî, Sarau leitnant!" tâ majors v. Degenart winnu usrunnaja, kad tas ohtrâ rihtâ us muischu bij nahzis; „buh-seet gan jau gattawi ar saweem dabbas jaukumeem? Nauj Sums juppis! kas tad ar tekku meera buhtu, kad gohwi warr dabubht?"

"Al major funks, nesmahdejeet wis muhsu dsir-nawu dabbas-jaukumu," Tekla smeedamees dahrsâ atbildeja; „leitnanta funks atkal ilgofees pehz bur-buledamees uppites nu pehz dsir-nawu ritteneem. Mannim arr sudmallas brihnum patihf."

"Ta laima preefsch Tekla freileenes, ka weztehws to nedstred," majors ar pirktu draudedams fazzija; „tas wezzais funks kahdu dsir-nawu un dabbas-jaukumu ne azzu gallâ newarr eeredseht."

"Un tomehr winsch melderu sînges labprahht klau-fahs," Tekla preezigi atbildeja un sahla kahdu dseef-minu uswillt.

"Behrnia, behrnia to nu dseedi!" jaunais Allmanns us sawas meitas fazzija, „wai neredsi, ka leitnanta funks jau labbu brihdi us tawu pastanu gaida? Ko winsch no Dewis dohmaht?"

(Us preefschu wehl.)

Atbilledams redaktehrs A. Leitan.